

KESKKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind
9 krooni / 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 39 (718) 6. oktoober 2010

RAHVA POLIITIKALEHT

Sööme, puhkame ja anname piima

Sööme, puhkame ja anname piima. Navitrolla, 2005.

Eesti Maarahva V Kongress

Paides
reedel, 8. oktoobril

Juhtkiri

Mahtra sõjast maarahva kongressini

ARVO SARAPUU
Eesti Maarahva V Kongressi
korraldustoimkonna esimees

152 aastat tagasi tahtsid Juuru kihelkonna talumehed seletust uuele talurahvaseadusele ja läksid Mahtrasse õigust nõudma. Mõisnike kõrgus ja ignorantsus kasvatas vastasseisu talurahvasõjaks, mille võimud täakide ja peksuga maha surusid.

Kummaline, aga tänapäeval suhtuvad võimud maarahva probleemidesse samasuguse kõrgusega kui poolteist sajandit tagasi. Ja kuigi maarahva kongressi algatajatele ja osalejatele ihunuhtlust enam ei anta, siis pilatakse ja ähvardatakse küll, keelatakse ettevõtmist katki jätta.

Kongressi eesmärk pole algatada sõda. Ei taha me ka, et keegi esivanemate moodi soolaseid vitsahoope peab taluma. Küll eeldan, et demokraatlikus riigis kuulatakse inimeste arvamust ja arvestatakse sellega, mitte ei üritata seda summutada ja naeruvääristada.

8. oktoobril Paide kultuurikeskuses peetav Eesti Maarahva V Kongress on maarahva oma "Teeme ära!", mis on avatud kõigile inimestele, olenemata nende maailmavaatest. Kongressil peab osalema iga inimene, kelle süda elab kaasa elukeskkonna säilimisele ja arengule maal.

Millegipärast on demokraatiat ja arvamuste paljusust sõnades soosinud valitsuseralakonnad maaelu eri tahke ja, mis salata, ka varjukülgi vaagiva foorumi suhtes võtnud vaenuliku hoiaku. Samavõrd hirmunult ja ärritusega suhtuti omal ajal rahvaalgatusliikumisse "Teeme ära!" või teatriprojekti "Ühtne Eesti", nähes neis uute poliitiliste liikumiste sünni ohtu, s.t konkurenti.

Kuid hirmul olid suured silmad. "Teeme ära!" tegi ühiskonna mitmes mõttes puhtamaks. Ka teatriinimesed ei tahtnud muud kui piire kompava lavastusega panna ühiskonda oluliste asjade üle järele mõtlema.

Ega maarahva kongressi eesmärk ole valimatult valitsust nõokida või maarahvale raha lunida. Kuigi kriitikat ei pääse, keskendutakse ennekõike maaelu olulistele tahkudele, kaardistatakse mured ja arutletakse võimalike lahenduste üle. Pole saladus, et ettevõtluskeskkond ja maapiirkondade infrastruktuur ei toeta praegu maal elamist-töötamist.

Kuna kongressi kokkukutsumise algatas Keskerakond, on lihtne sisusse süüvimata hakata foorumit poliitiliseks sildistama. Ent see pole tõsi, sest kongressi korraldamisesse on kaasatud erinevate maaelu- ja põllumajandusorganisat-

sioonide esindajad. Kuid üks valitsuserakondade võetud jäik poos näita osa poliitikute kultuurilist palet ja ka tahet probleeme eitada. Ikka veel peetakse abikäe ulatamisest olulisemaks vankri kraaviajamist.

Maarahva kongressi oli pea 10 aastat aega algatada kellel iganes. Viimane kongress peeti 2001. aastal ja kuigi kongressid pidid toimuma iga kolme aasta järel, pole rohkem suudetud kokku tulla. See ei tähenda, et maarahval pole, mida arutada.

Kui aastasadu on maaelu teljeks olnud põlluharimine ja loomakasvatuse, siis tänapäeval võimaldab tehnika areng ühel mehel traktoriga teha sama töö, mida kunagi tegid paarkümmend taluperet. Nii on traditsiooniline talutööga läbi põimunud eluviis samahästi kui igaveseks otsa saanud ja asemele on vaja suunamuutust.

Täna annavad elujõulise paikse asurkonna asemel maal tooni pensionipõlve pidavates inimestes või maakodudes suvitajad. Täies tööjõus noored pered väheste eranditega eelistavad otsida tööd ja peavarju linnadest.

On ilmne, et sajandi eest toimunud külaelu mudel ei taastu. Maailm on liialt palju muutunud. Et elukeskkond maal püsiks, on vaja muutustega kaasas käies leida uusi ideid, kuidas külades elavad inimesed endale kodukandis töötades leiva lauadele saavad. Nimetan seda regionaalpoliitikaks, mida riik peaks kohalike elanikega dialoogi pidades välja töötama.

Maarahva kongress on parim koht ideede kogumiseks ja vajaduste väljaütlemiseks. Ma ei mõista hästi erakondi, kes ebamugavate teemade kartuses tungivalt keelivad oma erakonnakaaslasti kongressist eemale jääma. Minu meelest tähendab demokraatia ikka kaasalõõmist ja edasiviivate ideede väljanõppimist, mitte kodanikunärvi suretamist.

Normaalne elukeskkonna kindlustamine 95 protsendil Eesti territooriumil ei ole paari erakonna või erialaliidu mure, vaid nõuab kogu ühiskonna kaasamõtet.

Olen enam kui kindel, et olenemata valitsuseralakondade vastutõotamisest, kongressil osalevad esindajad igast vallast ja maakonnast ning maaeluga seotud liitudest ja ühendustest. Oma osalemisest teatanud ka naaberriikide kõrged riigiametnikud ja poliitikud.

Sestap usun, et näen Eesti Maarahva V Kongressil inimesi, kel süda õigel kohal!

KESKMÖTE:

**8. oktoobril
Paides peetav
kongress on
maarahva oma
"Teeme ära!",
mis on avatud
kõigile, nende
maailmavaatest
olenemata.**

nädala nupud

Omavalitsuste hädakisa meediat ei huvita

Meedia korraldas Tallinna suhtes skandaali, nagu oleks lasteaedadel raha ära võetud. Kajastamata jäeti teine uudis: kui eelmisel nädalal laekusid omavalitsustesse igakuised tulumaksutulud, tabas sadu omavalitsusjuhte arve nähes šokk – need olid 30–40% väiksemad arvestatust.

Viljandi, mis pidi saama augustis laekunud tulumaksu eest 8,5 miljonit krooni, luges Maksu- ja Tolliamet (MTA) teatisest linnale eraldatud rahasummaks vaid 6,3 miljonit. "Helistasin maksu- ja tolliametisse ning püüdsin veenda, et Viljandis pole ühe kuuga 30% ettevõtjatest oma uksi sulgenud ning me pole kuulnud mingisugusest suurest sotsiaalsest katastroofist," rääkis Viljandi linnaape Kalle Jents. "Mulle vastati, et oleme kontrollinud, kuid viga pole avastatud, ning viisakas vormis veendi mind, et nii kahjuks ongi."

Sama tundsid Haapsalu, Rakvere ja Pärnu juhid, kus samuti oleks justkui kolmandik ettevõtetest ukseid sulgenud, Pärnus lausa 40%. "Meil tekkis tunne, et kusagil on keegi vahepeal hulluks läinud," vahendas Jents kolleegide tundmusi.

Õnneks selgus, et oli sündinud viga – nagu Tallinnann lasteaedade kirjagagi, mille kohta jagas ETV-s otsekohe ja avameelselt selgitusi abilinnapea Jana Toom.

Sisuliselt valitsus varastab omavalitsuste raha ning meedia summutab Rahandusministeeriumi eksitust tulumaksu ülekanamisel omavalitsustele. Oleks võinud ju kirjutada, et Ansipi valitsus tekitas šoki omavalitsustele, kes arvasid, et viimnepeev on saabunud ja üksikisiku tulumaksu neile on järjekordselt kärbitud.

Keskerakonna poliitikutest reageeris meedia vaikimisele Toomas Varek, kelle sõnul "on väga hull lugu, kui riik niiviisi omavalitsusi kiusab. On kohutav, et üritatakse omavalitsuste niigi kõhnaks teatud rahakottidest veelgi rohkem kätte saada".

Ajalehtede esiküljed olid täidetud uudistega, mis ründasid Tallinna nime all "lasteaia-šokk", kuid omavalitsuste šokk kajastamist ei leidnud. "Ilmselt on meediale antud käsk Tallinna ründamisega tähelepanu hajutada ja omavalitsuste ebaõnnestunud koorimisplaan korralikult kinni mätsida – äkki on kogu aeg midagi natuke võetud, nüüd jäädi lihtsalt vahele," pakkus Varek.

Riigikogu aseimees Jüri Ratas (pildil) ütles aga, et tööjõuturu jätkuval halvenemisele viitab üheksa kuuga kohalike omavalitsuste eelarvesse mullusega võrreldes 813,2 miljoni krooni ehk 10,5% väiksem laekumine. Ratase sõnul tõestavad vähenenud maksulaekumised, et samal ajal kui valitsus räägib registreeritud tööpuuduse pidavast vähenemisest, ei ole olukord tegelikult paranenud.

Kas Iirimaa lööb euro kõikumata?

Oma aja suurimat ja kiireimat reisiaurikut *Titanic* peeti uppumatuks. Ometi vajus see laev kiiresti põhja, kui oli ujuva jäämäega kokku põrganud. Ka euro toetajad on pidevalt rõhutanud selle rahaühiku kaljukindlust. Pärast kevadist Kreeka finantskriisi on aga eurole lähenemas uus häda – seekord Iirimaa.

Nimelt tõdes Iiri rahandusminister Brian Lenihan hiljuti, et Iirimaa pankade päästmise kulud on kohutavad. Mõju on hirmus ka Iiri riigieelarvele, kus defitsiit paisub tänavu euroalal ennenägemata 32 protsendile SKPst, sundides majanduslanguses riiki veel karmimale kärpekuurile, kirjutab Äripäev.

Kinnisarabuumis enim liialdanud ja mullu riigistatud *Anglo Irish* panga päästmine läheb riigile maksma 29–34 miljardit eurot. Osa kulud jääb kanda panga investoritel – allutatud võlakirjade omanikel. Lisaks teatati, et enam kui 90 protsendile riskib riigi osalus kasvada ka Iiri suuruselt teises pangas *Allied Irish*, mis võib vastasel juhul kapitalinõuete täitmisega hätta jääda.

Tõenäoliselt on Iirimaa sunnitud peagi paluma Euroopa Keskpangalt abi. Ajaleht *Wall Street Journal* märkis, et Iirimaa finantskriisi on tõstatanud Euroopa ametnikes taas küsimusi ja kahtlusi, kas 16-liikmeline eurotsoon on pikemaajalise perspektiivis ikka elujõuline. On ju peale Iirimaa uued finantskriisid lahvatamas Portugalis ja Hispaanias. Iirimaa finantskriisi taustal ei pea ühtlasi enam paika väide, justkui vaid Vahemere-äärsed, lõunas asuvad eurotsooniriigid ohustaksid euro stabiilsust.

Tuleva aasta jaanuarist alates hakkab Eesti kõiki eurotsooni tabavaid kriise läbi elama omal nahal. Euroopa Keskpanga juht Jean-Claude Trichet ütles 20. septembril „Estonia“ talveaias toimunud pressikonverentsil, et euroala liikmena tuleb ka Eestil osaleda euroala nõrgemate riikide abistamises. „Liitumine euroalaga tähendab ühise saatuse jagamist,“ ütles Trichet.

Kesknädal küsib: kas eestlaste saatuseks on ühineda uppuva rahaühikuga, mil nimeks *euro*?

HIIBUSE NÄDAL

AATED JA TEGELIKKUS

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Peatoimetaja:

Urmi Reinde

urmi@kesknadal.ee

Poliitikatoimetaja:

Ivari Vee

ivari@kesknadal.ee

Uudistejuht:

Indrek Veiserik

indrek@kesknadal.ee

Toimetaja:

Tiit Maksim

tiit@kesknadal.ee

Toimetuse käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Pihli uus ja parem Eesti

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna (SDE) esimees Jüri Pihl avaldas 28. septembril oma kodulehel sotsiaaldemokraatliku plaani „Uus, parem Eesti“, kus ta esitleb oma nägemust SDE esimeheks kandideerimisel. Pihli jätkamisel partei esimehena võiks see saada sotside valimisprogrammi osaks.

INDREK VEISERIK
reporter

Pihli sõnul on sotsiaaldemokraatide missiooniks luua Eestis riik, mis on rahva kodu. „Kodus ei ole kodutuid ega tõrjutuid, ei ole võitjaid ega kaotajaid. Kodus on tagatud jõukohane töö kõigile, kes jaksavad, ning valitseb inimlikkus ja hoolivus nende suhtes, kes ei jaks. Kodus on igäüks ühtviisi väärtuslik ning kodusest edust saavad kõik ühtviisi osa,“ kirjutab Pihl.

Reformierakonna huvid mängus

Tema sõnul astub sotsiaaldemokraatia otsustavalt vastu parempoolsele retoorikale, mis, vaatamata valitsejate optimismile, tüürib Eestit kolkluse ja isolatsiooni suunas. „Me ei nõustu turufundamentalismi, õhukese riigi ja vanamoelise rahvuslusega, mis on kinnistumas vastuvaidlematuks riigi-ideoloogiks,“ märgib autor.

Pihl rõhutab, et sotsiaaldemokraatlikes maades on riik rahva kodu, mitte rahvast üle sõitev masin. „Riikilmasidusaja solidaarse ühiskonnata on tühi kest. Solidaarsuse eeldus on dialoogivalmidus, lugupidamine ja hoolivus inimeste vahel, sõltumata kellegi positsioonist või rahakoti suuruselt. Need väärtused on sotsiaaldemokraatliku poliitika nurgakivi,“ kirjutab Pihl.

Valimisplatvormi lugedes oli meeldiv tõdeda, et Pihl on jäänud endale kindlaks. Poliitilistes tõmbetuultes ei ürita ta meeldimise nimel istuda kahel toolil korraga. Ta heidab siiani kinda parempoolsele. Just see on ilmselt ka asjaolu, mis parempoolsetel sotsidel nagu näiteks Eiki Nestoril ja Hannes Rummil eriti harja punaseks ajab. Nestori mõjutatud sotside kava Pihl välja vahetada täidab eelkõige Reformierakonna huve. Üpitada parteijuhiks Sven Mikser on seotud kahe

eesmärgiga. Esiteks, sel moel soovitakse lõhkuda koostööd Keskerakonnaga Tallinnas, vältides võimalust vasaktsentristliku koalitsiooni tekkeks riigis tuleva aasta kevadel. Teiseks, kuluaarides kõnelatakse, et Reformierakond soovivat loobuda tülidest räsitud koalitsioonist IRL-iga ning pärast järgmisi Riigikogu valimisi teha riigis koalitsiooni hoopis sotsidega. Oravate praegune kõrge reiting muudab selle valiku nende jaoks tööpoolsest võimalikuks. Arvestades Reformierakonna soovi Eesti riiki ainuvalitseda, sobiks koostöö „nuditud“ sotsidega ilmselt hästi.

Meedia promob Mikserit

Miks tehti panus Mikserile? Oma talendikuses veendununa ja allasurutud ambitsioonidest frustreerituna on ta praegu ilmselt valmis kõigele, et saada tulevases valitsuses kas välis- või kaitseministriks. Juba mitu nädalat on meedias toimunud ulatuslik Mikseri promokampaania, millesse on kahjuks kaasatud ka osa maakonnalehti. Näiteks 25. septembril avaldas Rapla ajaleht Nädaline Raplamma

Foto: Ivari Vee

EDUKAD: Ester Tuiksoo (Rahvaliid), Jüri Pihl (SDE), Priit Toobal ja Edgar Savisaar (Keskerakond) on seni väärikalt esindanud opositsioonijõude Eestis. Pihli kaotus 16. oktoobril sotside erakonna esimehe valimisel annaks tugeva hoobi opositsiooni ühtsusele tervikuna.

sotside üldkogu puhul intervjuu Mikseriga ning lisaks toodi välja teiste erakonnaesimeheks pürgijate arvamused, välja arvatud Pihli oma. Justkui ei kandideeriks Pihl enam esimeheks!? Samuti ei ole ülejäänud meedia, peale

Postimehe, kirjutanud Pihli valimisplatvormist sõnagi. Isegi kui Pihl erakonna esimehe kohalt 16. oktoobril toimuva üldkogu järel peab lahkuma, ei õnnestu Nestoril ja tema kamraadidel viia sotsi tagasi Pihli-eelsesesse ajastusse.

Ideoloogilistel kaalutlustel erakonda astunud sotsid peaksid valima Pihli ideede ja jätkamise poolt, et mitte lahustuda sotsidele igiomaseid väärtusi väärkohtlevaks inimgruupiks.

Ruutsoo süüdistab "Aeg Luubis" toimetust kallutatuses

Ühiskonnateadlane, Tallinna Ülikooli õppejõud Rein Ruutsoo (kes allkirjastab end küll lihtsalt maksu- maksjana) saatis kirja Rahvusringhäälingu uudistehiile Urmet Koogile. Kirjas süüdistab Ruutsoo ETV saadet "Aeg Luubis" poliitilises kallutatuses. 3. oktoobri saadet, millele Ruutsoo rahulolematu on siht- tuhtis Tiina Jaakson.

Ruutsoo on varemgi sama saatesarja kohta etteheiteid teinud. Ta ütles oma seekordses kirjas, et "ETV poliitika saadetes, sh Jaaksoni juhitud saadetes või tema tehtud saatelõikudes kor- dub aastast aastasse sama "muster", mis kõige ette- vaatlikumalt üldistades kõ- neleb saatejuhi uskumatust mitteprofessionaalsusest (kuna ebaprofessionaalsuse avaldumise muster kat- tub peaaegu 100% nihkega Eesti poliitilises maastikus, siis ilmselt pole küsimus vaid küsitavas profes- sionaalsuses)".

3. oktoobri saates häiris Ruutsood enim Jaaksoni juhitud lõik, mis formaalselt käsitles parteide rahastus- probleeme. Fakti (et Kes- kerakond võlgneb raha firma Facio) saadab Tiina Jaaksoni kommentaar: "Äkki on tegemist erakonna hämara rahastamisskeemiga – sponsorraha voolas erakonda läbi ehitusfirma fiktiivselt ehitustööde eest?"

Ruutsoo sõnul laimava mõt- tekäigu "hämar" ja "fiktiivne" jne toetuseks ei ole esitatud mitte ühtki tõestust, mitte mingitsõltumatut teavet! On vaid ETV sisendus, kirjutab Ruutsoo, "mida saadab

saatejuhi konspiratsioonilisel inkrimineeriv retoori- ka". Et olla oma sisenduses "veenvam", võimendab sõ- nalist kuvandit visuaalselt Keskerakonna valimisrek-

Ruutsoo

laami ühemõtteline töötus (hämarduses toimetavad mustad varjud!).

"Monteeritud lõik kinnistab, et tegemist pole Tiina Jaaksoni näpuveaga, vaid meediatehnilise läbimõeldud konstruktsiooniga – laimule lisatakse veel ka suunav visualisatsioon," analüüsib Ruutsoo.

Et Priit Toobalil lastakse fantaasia n-ö ümber lükata, pole Ruutsoo väitel profes- sionaalse ajakirjanduse vaatenurgast oluline. Tege- likult on tegemist ajakirjan- dusliku kelmusega, millega luuakse erapooleteuse või uuriva ajakirjanduse fikt- sioon. Ruutsoo hinnangul

pelgalt oma fantaasiate või luulude näiline muutmine arutusobjektiks on ajakir- janikurolli kuritarvitamine.

"Minu arvates võlgneb ETV Keskerakonnale vähemalt vabanduse. Tiina Jaaksoni ebaprofessionaalne töö kahjustab oluliselt ETV poliitika saadete kuvandit objektiivse teabeallikana. Mulle on arusaamatu, kui- das võib ebaprofessionaal- ne tegevus ETV keske poliitika saate – esindus- saate toimetajana ja ilma paranemismärkideta jätku- da aastaid!" imestab Ruutsoo.

Teadlane rõhutab, et mak- sumaksjal on õigus oma raha eest nõuda kvaliteet- set tööd. Tema sõnul pri- mitiivne propaganda liht- salt solvab vaatajat.

"Arvan, et selle sooviga lii- tuvad kindlasti vähemalt need, kes ei jaga Tiina Jaaksoni eelarvamusi, s.t vähemalt neljandik Eesti ja pool Tallinna elanikest, kes hääletavad Keskerakonna poolt."

Ruutsoo lõpetab kirja küsimusega ETV saadete toimetajatele: "Miks ma pean uudiste või pädevate analüüside asemel, milleni Jaakson ilmselt ei küüni, oma raha eest kuulama ETV saatejuhtide kallutatud pahatahtlikke fantaasiad?" Ta teeb ettepaneku, et ETV võiks kaaluda Tiina Jaaksoni saatmist vähemalt täienduskoolitusele.

Ka lätlased hirmutati venelastega ära

Läti parlamendivalimiste tulemused üllatasid eksperte ja vaatlejaid üsna tõsiselt: Kooskõla Keskuse (KK) asemel, kelle võit tundus kindel olevat, sai Seimis suurema hulga kohti praeguse peaministri Valdis Dombrovskise parempoolne valimisliit Ühtsus.

ALEKSANDR TSHAPLÕGIN

Nii juhtus vaatamata sellele, et just Dombrovskise käe all hõi- vas Läti majanduslanguse kiiruses Euroopa Liiduse esikoha ning allutas kogu oma majanduse ja finantsid Rahvusvahelisele Valuuta- fondile. Poolnäljas riik, kes on peaaegu täielikult oma suveräänsuse kaotanud, hääle- tas senise kursi jätkumise poolt.

Tundub, et jutt käib mingist fenomenist. Samas aga selline pretsedent on juba olnud, kusjuures mitte teab kus kaugel, vaid Läti naaberriigis, Eestis. 2007. aastal võitis vali- mised, samuti vastu igasugu- seid ootusi, Reformierakond, mille esimees Andrus Ansip lubas peaministriametiga maha panna, kui Eesti tollesama 2007. aasta lõpuks ei ole euro- tsoonis.

Miks on siis ikkagi nii, et suur osa Eesti valijaid hääletas vale- taja, Läti omad aga ebakompe- tentse hädapätaka poolt?

Vastus on mõlemal juhul ühe- sugune – hirm. Olles oskus- likult Eesti kogemuse üle võt- nud, suutsid Läti parem- poolsed rahva niivõrd ära hir- mutada „venelaste võimule- tulekuga“, et põlisrahvas tor- maski üks mees end „uue oku- patsiooniga“ eest kaitsma.

Samal ajal ei ole Kooskõla Keskus ennast kunagi vene parteina positsioneerinud ning tema juhatuses on nii lätlasi kui ka venelasi. Keskus on oma eesmärgiks nimetanud ühtse riigi loomise, kus kõigi rahvuste esindajad elavad ja töötavad ühtse eesmärgi nimel – kõigi riigis elavate inimeste heaolu tagamiseks. On's see halb eesmärk?

Nähtavasti leidsid parempoolsed parteid, et nende valimisvõit on täht- sam, kui kodurahu ja majanduslik stabiilsus Lätis.

Neil õnnestus enda ümber mobiliseerida poliitikute ja massimeedia poolt ära hirmu- tatud lätlased, kes hääletasidki Dombrovskise „poolt“ ja venelaste „vastu“.

Mitte küll kõik ei hääletanud nii, kuid hääli parempoolse bloki võiduks jätkus. Samamoodi õnnestus 2007. aastal ka Ansipil rahvusliku hüsteeria lainel valimisvõiduks vajalik hulk hääli koguda. Millega see lõppes, näeme Eestis täna: 130 tuhat töötut, Läti järel teine koht Euroopas majanduslanguse tempos, koolitundides nälgast kokku kukkuvad lapsed.

Huvitav, kas 2011. aasta märtsis astuvad Eesti valijad uuesti sellele rehale?

Tshaplõgin

Terane mõte

"Kui Tallinnas oleks Viru väljak Keskerakonnaga seotud ärimehel 5x odavamalt müüdud ja sinna peale Viru keskus ehitatud, oi kus oleks karjumist."

Neinar Seli korruptiivsete tehingute üle Tartus arutleb Delfi kommentaator Tasku 30.09.2010 15:03

Keskkonnasääst merenduses põhinegu rahvusvahelistel kokkulepetel

28. septembril toimunud Euroopa Parlamendi transpordi- ja turismikomisjoni koosolekul arutati integreeritud merenduspoliitika üle. Raporti hääletamisel leidis toetust muudatusettepanek, mis näeb ette soovituslikult kehtestada Euroopa rannikuvetes ühtsed väävliteid normid vältimaks ebaõiglase konkurentsi teket erinevate normide tagajärjel. Euroopa Liberaalide ja Demokraatide fraktsioon, kuhu mina kuulun, oli see, kelle eestvedamisel seda küsimust otsustati. Muidugi jääb lõplik sõnaõigus parlamendi täiskogule novembris.

VILJA SAVISAAR-TOOMAST
Euroopa Parlamendi
transpordi- ja turismikomisjoni liige

Teadaolevalt kehtestas Rahvusvaheline Mereorganisatsioon vastavalt MARPOL VI lisale erinevad nõuded väävliteid kogustele erinevates piirkondades. Läänemeri, Põhjameri ja Inglise kanal on kuulutatud väävliteid kontrollpiirkonnaks ning nendes on kehtestatud saaste vähendamiseks märkimisväärselt karmimad nõuded. Alates aastast 2015 tohib neis piirkonnas kasutada laevakütuseid, mille väävlisisaldus ei ületa 0,1 prot-

Savisaar-Toomast

senti, samas kui teistele piirkondadele nähakse ette, et väävlisisaldus ei tohi alates aastast 2020 ületada 0,5 protsenti.

Seda teemat käsitlesin ka 24. septembril Tallinnas toimunud VI rahvusvahelisel merenduskonverentsil, kus mainisin, et laevakütuse väävlisisaldus on väga oluline teema nii kaubandussektorile kui ka keskkonnale. Läänemerd loetakse üheks maailma kõige saastatumaks mereks, mistõttu on äärmiselt oluline igasuguse tegevuse reguleerimine selles piirkonnas. Samas pole lahenduseks, kui Euroopa Liit tuleks välja omapoolsete nõuetega, kuid mis ei kehti kolmandatele riikidele, – me seame endi merendussektori ebavõrdsesse konkurentsi. Olukorda peab lahendama rahvusvaheliselt, nii et kehtestatavad nõuded oleksid reaalsed ja kehtiksid kõikidele alustele, mis Läänemerele sõidavad, mitte ainult Euroopa Liidu liikmesmaade laevadele.

Lisaks kaasneb ebaratsionaalsete nõuete kehtestamisega kaubaveo kandumine merelt tagasi maanteele, mis on oluliselt keskkonnavenulikum ja -ohtlikum. Seetõttu toetan selles küsimuses Eesti ja Soome valitsuse ning Euroopa Laevaomanike Assotsiatsiooni seisukohti, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni otsus tuleb üle vaadata ning kehtestada kõikidele EL-i piirkondadele ja neis liikuvatele laevadele võrdsed reeglid.

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Kinnisvarabüroo UUS MAA
Ostame metsa- ja põllumaad üle Eesti.
tel. 5595 2906
e-mail: marek.ujuk@uusmaa.ee

Kokk lubab Maarahva

Omavalitsusjuht ja ettevõtja AIVAR KOKK on liikuva loomuga mees, kellele kauakestvad nõupidamised ja koosolekud kiiresti tüütavaks muutuvad. Talle meeldib oma seisukohti selgitada seistes ja Jõgeva vallavolikogu esimehena hoolitseda selle ees, et istungid oleksid hästi ette valmistatud ja mööduksid ruttu. Maarahva V Kongressile läheb Kokk kodusel esindama hea meelega – tal on seal ettekanegi. Otsekohe mehe soovib ta välja öelda, mis tänases maaelus ja Eesti elus viltu.

JAAAN LUKAS
Jõgevamaa ajakirjanik

Aivar Kokk on põlise spordiorganisator, Jäeneda tehnikumi päevil tulevase presidendi Arnold Rütli võrkpallitreeneri, 95-aastase Raimund Koka poeg. Seega maaeluga on ta tuttav mitmest vaatevinklist.

Sidemed põllumeestega algasid töötamisel kunagise Jõgeva EPT juhataja asetäitjana majandus- ja ehitusalal ning jätkusid ehitusettevõtte Cobra Grupp juhina. Kui Kokk Jõgeva maavanemaks sai, kutsus ta juba esimesel tööndalal tunnustamiskohtlele nii omaaegsed kui ka tänased Jõgevamaa juhtivad põllumajandustöötajad. Tema kirjastatud teatmeteostest Jõgevamaa nimekate inimeste kohta ilmus esimesena raamat "Põllumehed Kalevipoja tegudemaalt". Kolmel korral – 1999, 2002, 2009 – on Aivar Kokk valitud Jõgeva vallavolikogu esimeheks.

Suurettevõtja Rein Kilk kutsus tema AS-i Werol Tehased juhatusse, kus tal energia kulub ennekõike uue pressimistehase ehitamise kureerimisele.

Valmiv käitis hakkab koos senise tehasega töötlema aastas 210 000 tonni rapsiseemet, mis varutakse ennekõike Eesti põlluharijail.

Kodus küpsevad leivapätsid

Aivar Kokk tuleb toime traktorijuhtimisega ja küllap ka lehmaliipmise ning lambapügamisega.

Põllumajandusega tihedasti seotud tööstusest on tal aga iseäranis "kõpaspõlv" koduleiva küpsetamine.

"Käisin ristitütre sünnipäeval ja seal valmistati just parasjagu leiba. Ristitütar andis kausi-põhjust lahkesti juuretist, ja nii see leivaküpsetamise huvi algaski. Esimestel kordadel läks leivategemine üsnagi aia taha, pikkamisi vilumus kasvama ja nüüdseks on oma retseptki välja kujunenud. Mu lemmikleivas on nii päevaliliseemneid ja rosinaid kui ka suitsutatud seapõske, mis leivale hea lõhna juurde annab."

Maksud rõhuvad rahakotti

Hoolitseva pereisana (abikaasa Ülle ja kolm suureks sirgunud

tütart) Aivar Kokk sageli külastab väiksemaid ja suuremaid kauplusi. Küllap ei jää talle märkamata paljude toidukaupade hinnatõus.

"Sellel kõigel on majanduslikus mõttes loogiline seletus. Täna on elekter, gaas ja autokütused sedavõrd kallinenud, et tõusevad ka piima- ja leivatoodete hinnad. Pealegi põhjustas kuiv ja palav suvi piimatoodangu vähenemist. Niisugune olukord mõjub kõikide rahakotile kehvasti. Minu arvates tuleks väljapääsuna maksukoormust leevendada ning elektril, maagaasil, mootorikütustel, aga samuti piimal, viljal ja lihal käibemaksu vähendada. Kui senine olukord edasi kestab, jäävad

AIVAR KOKK:

"Palgad on viimase kahe aastaga vähenenud 10–15% ning aktsiiside ja käibemaksu tõusu tõttu on kaubad kallinenud 15–20%. Kaua me veel vastu peame?"

kommunaalmaksud veelgi sagedamini maksmata, ettevõtjatel muutub senisest raskesti töökohtade hoidmine ja uute loomine. Samuti oleks üks

lahendustee aktsiiside vähenemine."

Vallavolikogu esimees Kokk muretseb ka kohalike omavalitsuste rahandusliku käekäigu pärast. "Kui omavalitsuste tulubaasis on tänava üksikisiku tulumaksuprotsenti vähendatud, siis ka 2011. aasta eelarveprojektis pole selle taastamist üldse näha," kurdab ta. "Palgad on viimase kahe aastaga vähenenud 10–15% ning "tänu" aktsiiside ja käibemaksu tõusule on kaubad kallinenud 15–20%. Kaua me veel vastu peame?"

Probleemidest räägib ettevõtja ja omavalitsusjuht Aivar Kokk ka Paides, Eesti Maarahva V Kongressil.

"Mis mekk ettekandel on?..." küsin elukutset väljendavast perekonnanimest inspiratsiooni saades.

"Eks ikka soolane ja omajagu tuleb ka võrtsi lisada," vastas Kokk.

Eesti ettevõtlus vajab Vene turgu

Maavanemana algatas Kokk Kesk-Peipsi sadamate ehitamise Mustveesse ja Omedule. Tulevikku silmas pidades oli üheks eesmärgiks ka laevaühenduse loomine Venemaa piirkondadega. "Majandus peaks poliitika mõneski mõttes sõltumatu olema, ja üks selliseid valdkondi on meie majandussuhted Venemaaga. Venemaa suunas peaksime vaatama kui naabri poole. Öeldakse, et naabrit ei saa valida, kuid naabriga soovime ju kõik hästi läbi saada. Poliitikud või-

Valitsus arutab pen

Kui Riigikogu infotunnis peaministrilt madalate pensionide kohta küsisin, vastas ta, et pensionid on kasvanud elukallidusest kiiremini. Täna hinnarallit silmas pidades ei veena peaministri seletus vist enam kedagi.

MARIKA TUUS
Riigikogu sotsiaalkomisjoni liige

Eakate raha kulub rohkem arstirohtudele ning igapäevasele leiva ja kommunaalkuludele peale. Ka arenenud majandusriikide ühendus OECD on välja arvanud, et Eestis 43% pensionäridest ja 61% töötutest elab vaesuses.

Laar tegi ettepaneku pensione vähendada

Olgugi et valitsus praegu pensionide vähendamist eitab (olen ka kindel, et seda ei tehta!), on selle üle valitsuskabinetis palju vaieldud. Isamaa ja Res Publica Liit saadab välja voldikuid, kus küsitakse arvamust pensionitõusu kohta, ent just Laar oli see, kes tuli eelmise aasta lõpul valitsuses välja ettepanekuga pensione vähendada. Ajakirjandus vaiks Laari üleskutses nagu haud, kuni Kalle Muuli selle saladuse raadiosaates „Olukorrast riigis" välja rääkis.

Läinud aasta mais arutati valitsuskabinetis tulumaksuvabastuse vähendamist 3000 kroonilt 2250-le, mis tähendaks pensionide langetamist. Sama punkt otsustati eelnõuks vormistada, nagu ka täiendava tulumaksuvabastuse kaota-

mine töötavatel vanaduspensionäridel. Koosoleku protokoll, mis kabinetist juhtumisi lekkis, on mul tänini kaante vahel alles. Samas arutati Haigekassa juhataste istungil eakatele ravikindlustusmaksu pealepanekut. Valimiste lähenedes on need otsused muidugi kalevi alla pandud.

Pension ei ole almus

Suvehahul kirjutas reformierakondlasest Valga linnaapea Ivar Unt, et pensione tuleks riigikassa täitmise huvides kiirkorras alandada ja töölkäivatel pensionäridel pension üldse ära võtta. Ekspankur ja isamaaliitlane Olari Taal arvas hiljuti Maa-lehes, et pensione peaks kindlasti kärpima, kuna see langeb taksi hindu. Tööandjate Keskkomitee tuli välja manifestiga, kus tehakse ettepanek töötavalt eakalt pension üldse ära võtta.

Meie ühiskond käsitleb pensionäre sotsiaalse almusena saajatena. Ka rahandusminister Jürgen Ligi rõhutas parlamendis, et pension on sotsiaal-

toetus. Tegelikult on pensionärid ju aastaid tööl käinud ja makse maksnud ning oma niru pensioni ise välja teeninud. Samas on eakalt kõike kärbitud – pensionitõusust matustestusteni välja. Hooldusravi eest peab nüüd päevas 100 krooni maksma, taastusravi on kõrgete hindade tõttu peaaegu kättesaamatu.

Rehabilitatsioonirahadid on kärbitud, puude puhul makstavad kokku tõmmatud ja selle taotlemine raskem. 3000-kroonine matustetoetus kaotati, matusteenuste käibemaks tõsteti 5 protsendilt 18 protsendile.

Seda rida võiks pikalt jätkata: pensioni tasuta kojukande lõpetamine, pensionide väljavõtmise pangatasu ja sularahaaudamaadi ristikasutamistase kergitamine. Sajad posti- ja pangakontorid suleti, kaotati posti tasuta kojukanne jne.

Eestis pension 272 eurot, Soomes 1344

Kui suured siis pensionid praegu ikkagi on? Andmeid on

Kongressile soola lisada

KUIDAS VASTU PIDADA? Jõgeva ettevõtja Aivar Kokk ütleb, et palgad on meil viimase kahe aastaga vähenenud 10–15% ning aktsiiside ja käibemaksu tõus on kaupade hindu suurendanud 15–20%. “Kaua veel niimoodi vastu peame?” arutleb endine maavanem.

vad vene kaardiga mängida, kuid Eesti ettevõtjate jaoks on avar ja mitmekülgne Vene turg väga oluline.”

Narr oleks kongressi ignoreerida

Teadaolevalt on Aivar Kokka käinud moosimas erinevad erakonnad, kuid seni on ta poliitiliselt sõltumatuks jäänud. “Mis Maarahva Kongressisse puutub, siis rumalus on seda

ignoreerida põhjusel, et korraldajad on Keskerakond ja Eestimaa Rahvaliid. Samas ei tohiks foorum jääda nende kahe erakonna keskseks. Maainimeste ja ühtlasi kõigi Eestimaa inimeste mured

peaksime võimalikult laiapõhjaliselt lahti rääkima,” ütles Eesti Maarahva Kongressi delegaat Jõgeva vallast.

sionide vähendamist

raske kätte saada. Sotsiaalkindlustusameti koduleheküljel on muutunud ning statistikat sealt enam ei leia. Pika otsimise peale saime teada, et keskmine pension käesoleva aasta II kvartalis oli 4258 krooni ehk 272 eurot. Soome keskmine pension on 1344 eurot ehk 18 800 krooni. Prantsusmaal moodustab pension viimasest sissetulekust 70%, Hispaanias ja Itaalias 65–70%.

Keskmine eluiga on Eestis täna samal tasemel, kus arenenud riigid olid 1970. aastatel. Oleme 30 aastat maha jäänud, nenditakse inimarengu aruandes.

Eesti pensionär on valitsusele tänulik: pension, näe, ei langenudki! Mis sellest, et hinnad tormiliselt kasvavad.

Ka pensioniea tõstmisega mängiti pensionärid enda poole. Pensionäre hirmutati: kui te nõus ei ole, peame pensione tulevikus langetama 30 protsendini keskmisest palgast! Mäletan, kuidas Pensionäride Liidu eksjuht Aare Kitsing pidas kevadel Riigikogu sotsiaalkomisjonis sütitava esikõne pensioniea tõstmise kaitseks. Riigikontrolör Mihkel Oviir andis lausa etenduse, rääkides aina rahast ja vajadusest pensioniiga tõsta kohe 67 eluaastale. Kuid mitte sõnagi eestlaste lühidast elu- eest ja kehvast tervisest. Kurtidele kõrvadele läks jutt sellest, et keskmine eluiga on Eestis küll pisut tõusnud, kuid on samas sel tasemel, kus arenenud riigid olid 1970. aastatel. Oleme 30 aastat maha jäänud, nenditakse inimarengu aruandes. Ettevõtjate Liidu ettepanekut tõsta pensioniiga veelgi, ja vähemalt 67 aastani, saab küll nimetada piirituks nahaalsuseks. Samas on ettevõtjad varemgi olnud oravapartei ebapopulaarsete kavatsuste

esmärgiljuhtlejad. 2007. aasta manifestis nõuti pensioniea tõstmist, töölepingu seaduse vastuvõtmist ning tasuta kõrghariduskohtade vähendamist. Täna on reformierakondlik valitsus kõik need tööandjate nõudmised seadustanud.

Pensioniea tõus võtab igapähealt ära 100 tuhat krooni

Andkem aru, et juba pensioniea praeguse tõstmisega kahe aasta võrra võetakse kaotatud pensioni näol inimese taskust ära 100 000 krooni. Kuna tööd pole, peab eakas need kaks aastat läbi ajama 1000-kroonise toimetulekutoetusega või siis minema eelpensionile. Aga keskmise ennetähtaegse pensioni suurus on ju vaid 3795 krooni. Ja jälle saame rääkida vaid riigi võidust. 63- ja 64-aastastest töötab täna vaid kolmandik. Eelpensionäride arv kasvab kiiresti. Pensioniea tõstmise asemel pakkuge parem tööalastele tööd! Laekusid maksud, mis tähendaks nii Pensionikassale

kui ka Haigekassale paremat toimetulekut.

Professor Airi Värnik kirjutas, et meigiäris lohkava nooruse- kultuse ülistamine ja vanemate inimeste diskrimineerimine tuleks ükskord lõpetada. Eakaid peaks hoopis riigi juhtimise juures ära kasutama, sest neil on kogemusi ja oskusi olla elutähtsates asjades head nõuandjad. Just elamisega nõukaajal on nad praktikas oma suutlikkust tõestanud. Nii et – selg sirgu, meeled teravaks, enesekindlust juurde! Just teie moodustate kõige suurema valijategrupi, kelle käes on tõeline võim. Just teie saate Eesti muutmisele oma küpsete ideedega kaasa aidata. Kui meil jätkus jõudu end 50-aastasest Nõukogude ikkete vabaks võidelda, siis saame üheskoos võitu ka vabas Eesti riigis enamiku aja riigitiüri hoidnud, kuid rahva ära vae- vanud paduliberaalsetest võimukandjatest. Ja uskuge – just eakate hääled ja tahe otsustavad meie riigi edasise käekäigu!

Siiri Oviir: kõige tähtsam on inimvara

1. oktoobril toimus Tallinnas Europarlamendi infobüroos kohtumine Euroopa Parlamendi saadiku Siiri Oviiriga (Keskerakond). Oviir, kes kuulub Europarlamendi tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni, rääkis tööhõivest ja muutunud tööturust, aga ka tervishoiu valupunktidest ja üle-euroopalistest lahendustest.

Üks peamisi euroopaliku mõtteviisi alustalasid on hoolitsus inimvara eest. Oviir, kes on ka Europarlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni asendusliige, ütles: terves Euroopas tehakse kõik selleks, et muuta elu majanduslanguse tingimustes niivõrd inimsõbralikuks kui vähegi võimalik. Europarlamendis on vastu võetud mitmeid direktiive, mis näevad ette käibemaksu alandamist, eelkõige just esmatarbekaupadelt. Oviir tõdes: kahjuks on Eesti läinud teist teed. Kuigi Eestigi on need meetmed heaks kiitnud, pole siin käibemaksu vähendatud, vaid Eesti koos Lätiga on nende üksikute hulgas, kes seda hoopis tõstsid. Samuti kinnitas Oviir, et IMF-i hinnangul ei tohiks kriisi ajal alandada tulumaksu ja tarbimismaksu. Mõlemad meetmed teevad elu kergemaks vaid kõrgepalgalistel, madalpalgalisi aga praktiliselt ei mõjuta, ning see veelgi süvendab lõhet eri ühiskonnakihtide vahel.

Samuti ei ole Eesti valitsus teinud praktiliselt midagi, et vähendada tööpuudust. Oviir märkis, et kui Euroopa Liidus on tööpuuduse keskmine 10%, on Eestis see 19,8% (umbes nii on ka Lätis ja Hispaanias). Samas on Austrias tööpuudus vaid 5 protsenti ja Hollandis 4,5 protsenti piirimail, kusjuures Hollandis tehakse kõik selleks, et stimuleerida pensionäre töötama. Samuti ütles Oviir, et Hollandis on äärmiselt hästi organiseeritud toetuste, täiend- ja ümberõppesüsteem ning kõrge innovatsioon, mis saavutatakse riigipoolse haridusse, n-ö ajudesse panustamisega. Eestis tahetakse kogu kõrgharidust maksustada, mis on aga majanduse innovatiivsuse otsene tapmine. Euroopas leitakse, et 6 kuud töötä olnud noort inimest võib nimetada pikaajaliseks töötuks, meil aga soovivad ministrid neil noortel elamiseks ja töötamiseks endale uus riik otsida. Samuti on Euroopas laialt levinud sotsiaalsete töökohtade loomine, et inimestel ei kaoks tööharjumus. Meil on Tallinna sellelaadsed püüdlused rahva naeruluseks tehtud ja riigi poolt tõsiselt taunitud. Oviir väitis, et EL on loonud tõukefondid, mis toetavad raskustesse sattunud majandussektoreid. Ta ütles, et Euroopa Parlament hääletas toetuse saamisel väikseimaks koondatute hulgaks 500 inimest; kusjuures 500 peab olema koondatuid mitte ühes ettevõttes, vaid teatud majandussektoris. Eestist ei ole Oviiri sõnul tulnud veel ühtki taotlust, kuigi üksnes ehitussektoris on koondatuid 14 000. Peaminister aga naerab, et „polevat need mingid õiged ehitajad“. Sellise valitsusepoolse suhtumise tõttu on Eesti täna maailma 210 riigist viimase viie hulgas, Saksamaa aga, kus riik suunab majandust, on Euroopas suurima majanduskasvuga riik.

Lisaks puudutas Oviir piiriüleseid tervishoiuteenuseid. Eestis piiriüleene tervishoiuteenus töötab juba Valgas ja Valkas, kus Eesti poolel on head tingimused, polevat aga tarbijat, Läti poolel on aga inimesi küll. Oviiri sõnul on piiriüleene tervishoiuteenus üks peaprobleeme, et vähemkindlustatud inimesed emigreerivad riikidesse, kus on parem ravikindlustus. Eesti olevat aga vähemalt Euroopas ainus riik, kus kogu tervishoiuteenus rahastatakse vaid eraisiku sotsiaalmaksust. Lõpuks ütles Siiri Oviir välja enda kui naisõiguslase kindla seisukoha: kui riigi juhtpositsioonidel oleks rohkem naisi, oleksid ka tulemused teised. Selle väite toetuseks on nii Saksamaa kantsler Angela Merkel kui ka teised Euroopa juhtivad naispoliitikud.

Ivari Vee

Reformierakonna ajalehed kuuluvad erafirmale

Reformierakonna ajalehed „Eesti Teataja“ ja „Tallinna Teataja“ ning ajakirjad „Paremad Uudised“ ja „Reformikiri“ on taaskord vahetanud erafirmast omanikku.

VIRGO KRUBE
meediavaatleja

Eesti Patendiametis taotles eelpoolnimetatud trükiste kaubamärke mitte Reformierakond, vaid Hold OÜ, mille omanikuks on nende trükiste juures toimetajatööd teinud reformierakondlane Peep Lillemägi. Septembriks on registreeritud kaubamärgid edasi liikunud madalat profiili hoidvale Fidenter OÜ-le, mida ei leia telefoni- ega internetikataloogidest ja millel puudub internetis koduleht. Selle aino-

(151) Reg kuup 09.07.2010
(210) Taotl nr M200800839
(220) Taotl kuup 27.05.2008
(181) Kehtivuse lõppemise kuup 09.07.2020
(442) Avaldam kuup 03.05.2010

(540)

(591) Värvide loetelu: sinine, kollane.
(732) Omanik: OÜ Fidenter
Ranna tee 2, Tabasalu alevik, Harku vald,
76901 Harju maakond, EE

leidu samamoodi infot.

Fidenter OÜ omab kaubamärke „Reformikiri“ alates 18.02.2010, „Tallinna Teataja“ alates 29.04.2010 ning „Eesti Teataja“ ja „Paremad Uudised“ alates 09.07.2010.

Registreeritud domeen paremaduudised.ee kuulub endiselt Peep Lillemägi teisele firmale Paremad Uudised OÜ, mis tegutseb alates 08.05.2002. Leht asub sama firma serveris, kus töötab Remo Tiigirand, ja suunab külastajad Reformierakonna kodulehele, mille väljaannete alt saab lugeda, et „Reformierakonna ajaleht jõuab postkastidesse kord kuus“. Samuti leiab erakonna kodulehelt „Tallinna Teataja“ ja „Reformikiri“ varemilmunud numbrid.

Domeeni eestiteataja.ee omanikuks on Fidenter OÜ ja tallinnateataja.ee registreeris Reformierakonna IT-juhina töötav Mati Leet, kuid neile samas serveris asuvatele lehtedele on ligipääs keelatud. Domeen reformikiri.ee on 4. oktoobri seisuga registreerimata.

Lähenevate valimiste eel tasub meele pidada, et varem Reformierakonna sõnumeid levitanud trükised kuuluvad nüüd hoopis erafirmale ja nende väljaandmiseks tehtud kulutused ei kajastu ilmselt Reformierakonna valimiskulude aruandes. Seega on tegemist varjatud rahastamise ohuga.

Samal teemal Kesknädalas:

12. mai 2010 „Oravapartei ajakiri erastati erafirmale“
<http://www.kesknadal.ee/est/uudised?id=14685>

Linnavalitsuse teenindusbüroos saab tasuta õigusabi

Tallinna linnavalitsuse teenindusbüroos (Vabaduse väljak 7, esimene korrus) annavad õigusteadust õppivad tudengid linnakodanikele tasuta juriidilist nõu. Üliõpilaste Õigusbüroo praktikandid nõustavad linnavalitsuse teenindusbüroos

esmaspäeviti kell 10–13 eesti keeles;
teisipäeviti kell 10–12.30 vene ja eesti keeles ning
kell 12.30–16 eesti keeles;
kolmapäeviti kell 9–12 ja kell 13–15 eesti keeles;
neljapäeviti kell 10–13 vene ja eesti keeles ning
kell 13–16 eesti keeles;
reedeti kell 9–14 eesti keeles.

Telefonitsi konsultatsioone ei anta – abi saamiseks tuleb teenindusbüroosse kohale tulla. Teenindatakse elavas järjekorras.

Tasuta õigusabi Tallinna ringkonnakohtus

Üliõpilaste Õigusbüroo annab Tallinna majanduslikult vähekindlustatud elanikele tasuta õigusabi ka Tallinna ringkonnakohtus:

esmaspäeviti kell 10–17 eesti ja vene keeles;
teisipäeviti kell 11–16 eesti keeles;
kolmapäeviti kell 10–13 vene keeles ja
kell 13–15 eesti keeles;
neljapäeviti kell 12–16 eesti ja vene keeles;
reedeti kell 14.15–16 eesti keeles.

Pärnumaalased mures süv

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liikmed väisasid möödunud nädalal kahel päeval Pärnumaad. Tutvuti kohaliku eluoluga – külastati valla- ja linnavalitsusi, koole, lasteaedu ja ettevõtteid.

INDREK VEISERIK
tekst ja fotod

Esimese päeva õhtul kogunes Pärnu Keskraamatukokku kohtuma Keskerakonna fraktsiooni esimehe Kadri Simsoni ja Aivar Riisaluga ca 40 inimest. Kuulajad olid Eestis toimuvaga hästi kursis – Riigikogu liikmetele esitatud küsimused olid terased ja asjatundlikud.

Tsentristliku maailmavaate üheks nurgakiviks on luua tugev keskklass ja võrdsed võimalused kõigile riigis elavatele inimestele. Pärnakate esitatud küsimustes kajastuski eelkõige mure Eestis järjest ebavõrdsemaks muutuva elu pärast. Sooviti teada, miks on meie rahva olukord nõnda kehvaks muutunud?

Sellises olukorras ei saa poliitikut kunagi minna kohtumisele nõ. mütsiga lööma, vaid peavad olema hästi ette valmistunud, võimalised jagama täpset infot erinevatel teemadel. Neil peab olema vajalikul määral empaatiavõimet ja oskust asetada end kuulajate „lainele“. Simson ja Riisalu said oma ülesannetega hästi hakkama.

Ebaõiglased koormised

Kõige põletavamana teemana arutati esmalt euro tulekut Eestisse. Riisalu soovitas inimestel varuda tuleva aasta jaanuariks parajal hulgal eurosid. Tema sõnul oleks meil hinnad ka ilma euro tulekuta tõusnud. „Eesti pluss on see, et hinnapoliitika on meil luubi all. Emotsionaalselt on kroonist kahju loobuda. Majanduslikus mõttes on euro tulek aga õige, sest see tagab stabiilsuse ja on pikemas perspektiivis kasulik,“ rõhutas Riisalu.

Tema sõnul on toiduhindade kiire kasv murettekiv ja löb valusalt eelkõige kehvemal elujärjel elavaid inimesi. „Kui ma varem olin vastu Edgar Savisaare ettepanekule luua munitsipaalpoode, kus pakutakse riigi poolt doteeritud madala hinnaga toitu, siis nüüd tundub, et äkki see idee ongi õige,“ ütles Riisalu. Tema hinnangul pakkus varasematel aastatel toidukaupu madalamate hindadega Säästumarket, täites teatud mõttes munitsipaalpoole rolli, kuid enam paraku see nii ei ole.

Kadri Simson tutvustas tuleva aasta riigieelarvet. Tema sõnul püüab valitsus selles ebaõiglust põlistades Euroopa meistri tiitlit eelarve puudujäägi alal. „Selliseid eesmärke seades on paraku põlistatud mitmed ebaõiglased koormised kodanikele ja omavalitsustele,“ ütles Simson. „Ei saa hooberda ainult sellega, et paberil paistab eelarve hea välja. See hea on

saavutatud viimase kolme aasta karmide maksutõusudega.“

Simson ütles, et kergitades kolm korda kütuseaktsiisi ning kehtestades Lätist ja Leedust viis korda kõrgema elektriaktsiisi, sai Eesti riik sadu miljoneid kroone lisatulu, kuid see tuli kodanike arvelt. „Tõstes peaaegu kaks korda ravimite ja meditsiinitehnika käibemaksu, sai riik sadu miljoneid lisatulu, kuid see tuli kodanike tervise arvelt,“ märkis Simson. „Tõstes kahe nädalase etteteatamisega käibemaksu kaks protsenti, sai riik iga kuu sadu miljoneid lisatulu, kuid see tuli tähendas kodanikele kallimat toidukorvi.“

Simsoni sõnul pole võimalik kiidelda tasakaalus eelarvega,

- 1 - VAJALIK KOGEMUS: Supiköögi külastus andis Kadri Simsonile (keskel) ja Aivar Riisalule vajalikud teadmised praeguse Eesti eluolust.
- 2 - KÜLASTISLAHKUS: Aivar Riisalu Pärnu supiköögis koos juhataja Raissa Juhans-Murumetsa ja külastajatega, kelle arvates peaks toidu hind Eestis olema enam taskukohane.
- 3 - KOHALIKUD Keskerakonna Pärnu piirkonna aseesimehed Jaanus Ots (esiplaanil) ja Ranno Künnap koos kodukandi inimestega.
- 4 - KOOLIPAPA: Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi direktor Andres Laanemets.
- 5 - ANNAB TUNDI: Aivar Riisalu kõnelemas gümnaasistidele korruptsioonist.

kui seesama „hea majandamine“ on meie riigi kodanike isiklikud eelarved viinud tõsisesse puudujääki.

Kuulajad soovisid Simsonilt ja Riisalult teada, milline tulevik ootab sotsiaaldemokraate, kes on praegu Keskerakonna partnerid Tallinna võimukoalitsioonis. Teise erakonna asju on kõrvaltvaatajatel raske kommenteerida, kuid kõlama jäi mõte, et sotside hääbumine oleks Eesti demokraatiale väga ohtlik. Lähiminevikus on 30-ndates eluaastates Taavi Veskimägi Res Publica ja Karel Rütütl Rahvaliidu tüürinud karidele. Siinkirjutaja loodab, et sama stsenaarium ei kordu, kui sotside etteotsa valitakse eluvõõras ja erakonnajuhile vajalike „haistmismeelteta“ 37-aastane Sven Mikser.

Abiturientidele kõneldi korruptsioonist

„Riigikogu liikmed annavad Pärnumaa koolides ühiskonnaõpetuse tunni, kus räägime nii Riigikogu tööst üldiselt kui ka hetkel ühiskonnas kerkinud teemadel,“ tutvustas Kadri Simson riigikogulaste kohtumisi kooliõpilastega. Simson ja Riisalu kohtusid seekord Pärnu Sütevaka gümnaasistidega.

Korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjoni liige Aivar Riisalu tutvustas õpilastele oma tööd ja andis põgusa ülevaate korruptsiooni ajaloost nii meil kui ka mujal. Ta tõi elulisi näiteid korruptsioonist nii rohujuuretasandil, omavalitsustes kui ka riiklikul tasandil. Kuna meedia kirjutab korruptsioonist omavalitsus-

tes, vaikides samas maha riikliku korruptsiooni, siis olid õpilaste küsimused eelkõige seotud Keskerakonna ja Tallinna linnavalitsusega. Riisalu jäi oma ettekandes ausaks ja erapooletuks, pälvides tunni lõpul õpilaste tunnustava ja sooja aplausi.

Riisalu ja Simson külastasid ka Pärnu sadamat ning supikööki, kus sel päeval pakuti abivajajatele rammusat borshi ja pannkooke.

Teised fraktsiooniliikmed külastasid Sindi linna ning Saarde, Häädemeste, Tõstamaa, Sauga, Audru, Lavassaare, Tootsi ja Halinga valda.

eneva ebavõrdsuse pärast

Pärnu linnavolinikud rikkusid seadust

Pärnu linnavolikogu arutas eelnõu "Linnavara tasuta kasutusse andmine otsustuskorras", millega sooviti kümneks aastaks anda tasuta Pärnu Sõudeklubi MTÜ-le kasutada Pärnus Rääma tn 27 asuv kinnistu üldpinnaga 9671 m² ja sellel paiknevad hooned.

Päevakorrapunkti arutamisest võtsid osa ka Toomas Kivimägi Valimisliidu nimekirjas volikogusse pääsenud Vahur Mäe ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna liige Tatjana Jaanson, kes mõlemad kuuluvad Pärnu Sõudeklubi MTÜ juhatusse.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 17 lg 5 sätestab, et volikogu liige ei tohi võtta volikogu üksikakti arutamise ja otsustamisest, mille suhtes on tal huvide konflikt vastavalt korruptsioonivastase seaduse § 25 lõikele 1.

Huvide konflikti puhul on volikogu liige kohustatud enne küsimuse arutelu algust tegema avalduse enda mitteosaalemise kohta selle päevakorrapunkti arutamisel. Märge fikseeritakse volikogu istungi protokollis. Küsimuste arutamiseks ja otsustamiseks vajalik kvoorum on selle volikoguliikme võrra väiksem.

Jaanson ja Mäe oleksid pidanud ennast selle punkti arutamisest taandama, kuna korruptsioonivastase seaduse kohaselt on tegu huvide konfliktiga, kui ametiisik peab tegema oma töö- või teenistuskohustuste raames otsuse või osalema sellise otsuse tegemises, mis oluliselt mõjutab tema enda, tema lähisugulaste või -hõimlaste või juriidiliste isikute majandushuve, kui juriidiliseks isikuks on muu eraõiguslik juriidiline isik, mille juht- või järelevalveorgani liige on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane.

Keskerakonna Pärnu piirkonna aseesimehe Simmo Saare sõnul tingis süüteoate edastamise prokuratuuril selge rikkumise olemasolu. "Kui kaks volikogu liiget mitte ainult võtavad osa enda MTÜ-ga seotud punkti hääletamisest, vaid esinevad saalis ka sõnavõttega antud teemal, siis tuleb sellisest käitumisest vastavaid instantsse ka teavitada. Seda enam, et niisugust käitumist

nõuab meilt ka seaduseandja," kommenteeris Saar süüteoate edastamist Lääne ringkonnaprokuratuuri.

Seda, et Jaanson ja Mäe rikkumise tahtlikult toime panid, Saar ei usu. "Tõenäoliselt oli siin probleem seaduse mittetundmises, kuid juristiharidusega linnapea Toomas Kivimägi ometigi oleks pidanud Jaanson ja Mäe seotusest Pärnu Sõudeklubiga teadlik olema," sõnas Pärnu piirkonna aseesimees.

Allikas: KE Pärnu piirkond

Viisitamm kaebas volikogu otsuse kohtusse

Pärnu linnavolikogu Keskfraktsiooni esimees Mart Viisitamm kaebas Tallinna halduskohtusse Pärnu linnavolikogu 16. septembri otsuse volikogu esindaja nimetamise kohta huvikooli hoolekogsusse. Viisitamme sõnul volikogu rikkus otsuse vastuvõtmisel menetlusreegleid.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ja Pärnu linna põhimäärus sätestavad, et isikuvalimised on salajased. Kuna volikogu esindaja nimetamise puhul Pärnu Loodus- ja Tehnikamaja hoolekogsusse on tegu isikuvalimistega, siis tulnuks esindaja valida salajasel hääletusel. Paraku leidsid volikogu esimees Cardo Rimmel ja linnapea Toomas Kivimägi, et keskerakondlasest voliniku Jaanus Otsa valimiseks piisab ka avalikust hääletamisest. "Nii rikuti minu ja tegelikult kõigi teiste volinike õigust salajasele hääletamisele," leidis Viisitamm. "Seadusi ja linna enda õigusakte tuleb austada – milleks volikogu põhimääruse üldse kehtestas, kui koalitsioon seda valikuliselt neile sobival juhudel täidab," sõnas endine Pärnu linnapea.

Viisitamm usub, et menetlusreeglite niivõrd olulise rikkumise puhul kohus Pärnu linnavolikogu otsuse ka tühistab.

Allikas: KE Pärnu piirkond

Pensionireserv tühi, reformid tegemata, töötus ülisuur

Eesti riigi erakorraline pensionireserv on tühi, majandusreformid tegemata, töötuse protsent püsib jätkuvalt väga kõrge. Selline on kokkuvõtlik vaade Eesti majandusele 2011. aasta eelarvet hinnates.

Luigas

INARA LUIGAS

Võru-, Valga- ja Põlvamaalt valitud Riigikogu liige

2010. aastal jõustus seadusemuudatus, millega peatati enamikule kogumispensioniga liitunudele riigipoolsed maksed II pensionisambasse. Alates 2011. aastast maksed taastatakse vastavalt seaduses sätestatud ning seetõttu suurenevad kulutused riigieelarvest 1,215 miljardi krooni ehk 1215 miljoni krooni võrra. Ülalnimetatud toetust kohustusliku kogumispensionifondidesse nimetatakse veel riigipoolseks toetuseks ja selle toetuse suurus on 4% juhul, kui isik on teise sambaga liitunud ja teeb oma brutotulust 2% kande kogumispensionifondi.

Riik pole kogu tööde avalikustanud

Tegelikult tuleb see 4% isiku poolt makstud sotsiaalmaksust ja riik oma vahenditest siia ei panusta. Riik (Maksu- ja Tolliamet) lihtsalt suunab isiku kontol oleva raha 4% ulatuses kogumispensionifondi, mille tõttu jääb isikule järele mitte arvestuslikult 20% sotsiaalmaksu, vaid 16% sotsiaalmaksu, sest 4% saadab riik teise sambasse.

II pensionisambaga liitunud isik saab sellest tulenevalt ka vanaduspension vähem, kui see isik, kes teise sambaga pole liitunud. Igaühel on järelikult võimalik välja arvutada, kui palju talle makstud 20% sotsiaalmaksust järele jääb ja kui palju talle selle eest vanaduspension arvestatakse.

Valitsus jääb hätta

Järgmisest aastast makstakse 1,215 miljardit krooni sotsiaalmaksu laekumistest kogumispensionifondi. Erakorraline pensionireserv on tühi ja sotsiaalmaksu laekub oodatust vähem.

2009. aasta sotsiaalmaksu laekumine oli 28 084,3 miljonit krooni, 2011. aastaks plaanitakse aga vähem, kokku 27 390 miljonit. Kui siit maha arvata eraldi 1 215 miljonit, jääb pensionide väljamakseteks 26 085 miljonit, mis on aga veelgi väiksem kui möödunud aastal, kus sotsiaalmaksu kavandatakse 26 600 miljonit. Arvestades, et erakorraline pensionireserv on tühi, majanduses reformid tegemata ja töötuse protsent on jätkuvalt väga kõrge, võtab valitsus toimetulekuks laenu.

Riigi laenukoormus suurem kui aastaga teenime

Rahandusministeerium võtab 2011. aastal laenu 7,823 miljardit krooni. Eelarve analüüs näitab, et laenu kavatakse võtta ka järgnevatel aastatel. Riigi erasektori laenukoormus on 260 miljardit krooni, millele erasektori valitsus 7,823 miljardit veelgi lisada.

Kui riigi aastane SKP on 220 miljardit, siis võime teha järelduse, et Eesti riigi kogu laenukoormus on suurem, kui me aastaga teenida suudame. Valitsuse otsus minna mitte kärpeteed, vaid võtta laenule lisa, on väikesel, äärmiselt avatud ja liberaalse Eesti jaoks majanduslikult ohtlik.

Meid on jälle petetud

Tänaseni kumiseb kõrvus valitsuse koorislauldud lubadus: euro tulekuga hinnad ei kerki! Nõnda veenas näiteks 12. mail Delfis ilmunud artiklis lugejaid Jürgen Ligi. Rahandusminister kinnitas siiral toonil, et pole põhjust muresemiseks – kõik hindadega seotu on kontrolli all. "Igasugune hinnatõus saab Eestis tulevikus võimalik olla vaid paralleelselt ostujõu tõusuga," kinnitas Ligi ka ETV saates "Foorum".

JELENA KALBINA
kesknoor

Kas saab keegi praegu öelda, et ministri antud lubadused olid tõsiseltvõetavad ning mõeldud täitmiseks? Või kas keegi üldse ootas Jürgen Ligilt sõnapidamist?! Need, kes polnud veel siiani Reformierakonna tõelist nägu tundma õppinud, tunnevad ennast ilmselt petetuna. Lubadust ei suudetud ega tahetudki täita!

Reformierakond valetab teadlikult

Lubadused, et hinnatõusu ei tule, olid antud pigem selleks, et vältida võimalikku euro-vas-tast protestilainet. Poleks see ju kuidagi sobinud Reformi-

erakonna kampaaniaplaanidesse, kus eurol on kandev roll. Seega oli reformierakondlik valitsus juba varakult arvestanud oma rahvale valetamisega, kui lubas, et hinnad ei tõuse.

Valetades, et hinnatõusu ei tule, võitis Eesti valitsus aega eurole üleminekuks vajalike toimingute läbiviimiseks. Oleks inimesed teadnud, millise hinnatõusu peab Eesti rahvas lähiajal alla neelama, poleks valitsus saanud Euroopas raporteerida, kui võrd palavalt Eestis eurot oodatakse ja tervitatakse. Arvatavasti ei tunne valitsus häbitunnet praegugi, kui vale, et hinnad seoses euroga ei tõuse, on ilmsiks tulnud. Ka nüüd on valitsusel vastus var-

nast võtta: hinnatõusu põhjused on Eestist väljaspool ja valitsus ei saavat siin midagi teha! Küll on süüdi vilja ekspordikeeld Venemaal, küll naftatankerid kaaperdamine Somaalia piraatide poolt. Igatahes on reformierakondlaste heietused teemal, et hindade tõusu polnud võimalik prognoosida, ilmselge sonimine.

Hinnad tõusevad, palgad jäävad külmutatuks

Ilmselt on valitsus euro kättesaamise eest Brüsselile lubanud ka seda, et palgad järgmistel aastatel ei tõuse. Teadaolevalt anti Eestile euro pärast pikka lunimist ning näpuviibutuse saatel: „Võtke euro, aga vaadake, et te „Kreekat“ ei tee!“

Mis saab aga inimeste ostuvõimest, kui hinnad muudkui tõusevad, palgad aga on külmutatud? Veel pool aastat, ja tavainimesel jätkub raha vaid kütte ja elektri eest tasumiseks,

leivapätsi ostmiseks jääb aga raha väheks...

Seda, et hinnad euro tulekuga tõusevad, nägi ette näiteks ettevõtluskonsultant Olavi Kärsna, kes hoiatas rahvast sellest ka meedia vahendusel. Mees, kes ei tööta kaugelki nii vastutusrikkal ametikohal ning kellel pole käepärast hästimakstud analüütikute ja nõunike armeed nagu on seda Jürgen Ligil. Ometi suutis Kärsna prognoosida euro tulekust tingitud massilist kaupade ja teenuste kallinemist, ning seda juba kaks kuud enne rahandusministri „hinnad ei tõuse!“-lubaduse andmist.

11. märtsi Äripäevas ütleb Olavi Kärsna järgmist: „Kui liitutakse euroga, lähevad kõik asjad varasema rahvusvaluutaga võrreldes veidi kallimaks.“ Näitena toob ta Soomet ja Saksamaad – riike, kus eurole üleminekuks kaasnes hindade hügelkasv. Nii sai Lõuna-Saksamaal täheldatud 20-protsendist kallinemist, põhjaosas aga kasvasid hinnad kahekordseks. Nüüd on meilgi võimalik hetkeraalsuse põhjal veenduda Kärsna sõnade õigsuses.

Riigipoolne abi – klepsud

Seega, tuginedes varasemale Euroopa kogemusele, oli selge, et hindade tõus tuleb. Valitsus aga teadlikult ignoreeris seda fakti, rääkimata sellest, et hinnatõusu pidurdamiseks oleks midagi ette võetud. Kui muidugi mitte arvestada siniste klepsude klepimist kaupluseakendele. Arvestades asjaolu, et reformierakondliku diktaadi 10. aastapäevaks on riik niivõrd õhukeseks poleeritud, puuduvad Ansipil ka hoovad hinnatõusu peatamiseks. Kui hoobadeks muidugi mitte pidada juba mainitud kaupluseakende pläkerdamist siniste lubaduseklepsudega. Seni, kuni Ansipil ühtegi paremat ideed hinnatõusu peatamiseks pole, tuleb tal leppida faktiga, et nii tootjad kui ka kauplused avalikult irvitavad riiklike institutsioonide üle ja tõstavad hindu üksteise võidu. Nii võiks ju nii Tarbijakaitseameti kui ka Konkurentsiameti kulude kokkuhoiu nimel likvideerida, sest kasu neist nagunii pole.

Olukorras, kus enamik rahvast elab vaesuses, saame peagi teada, kui kaugel on inimeste kannatuste piir. Koogutamine Brüsseli suunas ja ladusa eurole ülemineku nimel kõige ohverdamine tähendab Eesti rahvale tõelist ellujäämiskursust. See, et Reformierakond saaks valimiskampaaniat euroga vehkides teha, tähendab sadadele tuhandetele peredele pikkadeks aastateks süvavaesuse paikumist. Seda seniks, kuni Brüssel armulikuks muutub ning lubab palku veidike tõsta.

Laps ja pere

Keskerakonna naiskogu KENA esines väljapanekuga Saku Suurhallis messil "Laps ja pere". Messi külastasid sajad noored pered ja meie naiskogu tegi nende hulgas küsitluse.

HELI RAEVALD
KENA president

Küsisime:

- * Kas vajate 300-kroonist lastetoetusraha?
- * Kui pikaajaline peaks olema emale riiklikult võimaldatud sünnijärgne toetus?
- * Kui paljudel peredel on lähisugulased välismaal tööl?
- * Kas vastaja pere on vajanud pere toimetulekuks abi kohalikul omavalitsusel või on abistajad olnud lähisugulased?
- * Kas vastaja toetab astmelist tulumaksu?

Meie messiboksis oli võimalik ka tutvuda astmelise tulumaksu eelnõu projekti kirjutatud maksuprotsentidega erinevatel palgaskaaladel. Selgus, et ega päris täpselt ei teata, mida see sisuliselt tähendab. Mõned jätsidki sellele küsimusele vastamata just põhjusel, et ei teata eelnõu sisu.

167 vastuselehest saime alljärgneva ülevaate.

* 300-kroonine lapsetoetus on oluline. Vaid 9 vastajat leidis, et nad ei vaja seda; ka siis oli põhjenduseks, et see toetus on lihtsalt liiga väike.

PEREMESSIL: Keskerakonna naiskogu KENA osales Saku Suurhallis messil "Laps ja pere" oma väljapanekuga. Ettevõtlike daamide Ülle Juhti (vasakul) ja Heli Raevaldiga koos võttis messist osa ka Riigikogu aseesimees Jüri Ratas.

* 149 vastajat arvas, et 3 aastat oleks sobiv aeg lapsega kodus olla. 15 vastajat pidas 1,5 aastast aega piisavaks ja 3 inimest pakkus välja 2 aastat.

* 32 vastajal (19%) on pereliige tööl välismaal ja 9 otsib võimalust välismaale tööle minekuks.

* Omavalitsustelt oli abi taotlenud 21% vastajaist ning neile lisaks on 11% vastajatest saanud abi vanematelt ja tuttavatelt.

* Astmelist tulumaksu pooldas 55% vastajatest ja 41% oli vastu.

Messi perepäse maksis 120 krooni ja üksikpäse 60 krooni. Seepärast võib arvata, et osalejad olid majanduslikult toimetulevatel peredest.

Ankeeditäitjate vahel loositi välja peaaühind – perepilet Tallinna Loomaaeda ja ajalehe Kesknädal 6 kuu tellimus. Võitjatega võetakse ühendust ja nende nõusolekul avaldame ka võitjate nimed.

Messiboksi töös osalesid KENA juhatuse liikmed Ülle Juht, Liis Tappo-Treial, Heli Raevald ja Liidia Luiska Lasnamäe klubist. Suur tänu Europarlamendi liikmele Siiri Oviirile ning Riigikogu liikmetele Jüri Ratasele, Inara Luigasele ja Helle Kaldale, kes meie toimkonnale appi tulid ning oma tarmukusega ja säruga abiks olid. Aitäh ka Raivo Tammusele ja teistele tublidele kesknoortele! Tervitused ka sõbralikele sotsiaaldemokraatidele, kes olid meile seltsiks kõrvalboksis ja abistasid demontaazhitöödel.

KAUA VEEL: Jelena Kalbina kirjutab, et olukorras, kus enamik rahvast elab vaesuses, saame peagi teada, kus on inimeste kannatuste piir. Foto: erakogust

TV 14

11.–17. OKTOOBER

ESMASPÄEV, 11. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 Jõgevamaa 2009 (1)
19:30 Kunstiaarded
20:00 Tallinna TV esitleb. Sõdamelt ära.
20:15 Pealinnapilt
20:40 Riigikogu istung
00:00 Info TV

TEISIPÄEV, 12. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 Jõgevamaa 2009 (2)
19:30 Palamuse laad 2010
20:15 Tallinna TV esitleb. Sõdamelt ära.
20:30 Pealinnapilt
20:55 Riigikogu istung: arupärimistele vastamine ja avatud mikrofon
00:00 Info TV

KOLMAPÄEV, 13. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 TeleTallinn. Tallinna pressikeskuses on Tallinna linnapea*
20:15 Tallinna TV esitleb. Sõdamelt ära.
20:30 Paines, Põllumeeste Kongressil 8. oktoobril
23:00 Info TV

NELJAPÄEV, 14. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 Kunstiaarded
19:25 Tartu lennupäevad
20:00 Tallinna TV esitleb. Sõdamelt ära.
20:15 Euroopasse. 5/6. Poola ja Leedu enne Euroopa Liitu 2004
20:45 Kultuuripealinn 2011
20:50 Jõgevamaa arengukonverents 2
21:30 Pealinnapilt*
21:55 Hommikukohv. Intervjuu Aleksander Ivaskevitchiga.
22:25 Ainult hulludele
22:35 Info TV

REEDE, 15. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 Kunstiaarded
19:25 SEB Kõrvemaa rattaralli 2010
20:00 Tallinna TV esitleb. Sõdamelt ära.
20:15 TeleTallinn. Tallinna pressikeskuses on Tallinna linnapea*
21:30 Pealinnapilt*
21:55 SEB Kõrvemaa triathlon 2010
22:25 Tallinna vapimärgi kavaler Eino Baskin.
22:40 Info TV

LAUPÄEV, 16. OKTOOBER

00:00 Info TV
17:00 EMV jalgpallis. XXXIV voor. FC Flora - FC Levadia.
Otseülekanne
19:00 Palamuse laad 2010
19:45 Tartu lennupäevad
20:15 SEB Kõrvemaa rattaralli 2010
20:45 Tallinna linnapea kohtumine kesklinna rahvaga.
22:50 Info TV

PÜHAPÄEV, 17. OKTOOBER

00:00 Info TV
19:00 Eesti majad. Tõnu Trubetsky muusikaline film
21:20 EMV jalgpallis. XXXIV voor. FC Flora - FC Levadia*
23:05 Info TV

Meie tahame elada

Sven Mikser ei räägi, mis on Israeli-Araabia konfliktis peamine

Siinkirjutajal aitasid Lähis-Ida lõpmata keerulisest umbsõlmest aru saada Israeli peaministri (1969-1974) Golda Meiri sõnad: "Meie, juudid, oleme imelik rahvas. Meie tahame elada."

KARL LUST
SDE

Kultuuriajalehe Sirp lisalehes "Diplomaatia" ilmus 3. septembril Sven Mikseri artikkel "Palestiina versus Israel: ühe konflikti lühilugu", mida on sorava esituslaadi ja pealispindse käsitluse tõttu kerge lugeda. Eesti Vabariik ei ole viimase ajani tunnustanud ei Palestiina riiki (nagu pole seda üksmeelselt teinud ka Euroopa Liit) ega Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO), kuid artiklis käsitletakse konflikti vastaspooli formaalselt võrdsetena. See oleks sarnane Eesti Vabadussõja osapoolte võrdustamisele. Alljärgnevalt tuleb juttu sellest, millest osav poliitik vaikib, kuid millela pole konflikt võimalik mõista.

Juudid - kannatusteks välja valitud rahvas

Juutide tagakiusamise põhjus pole olnud mitte rahvus (rassiliselt ei erine nad araablastest), vaid usk. Kristlased nõudsid juutidelt usust loobumist ja sellega nõustumine tegi juutidest eurooplased. Karl Marxi vanemad, näiteks, olid hakanud protestantideks, ja nii esindab Karl Marx Saksa filosoofiat ja Inglise majandusteadust, mitte juutlust.

Enamik juute aga ei ole oma usust ka surma ähvardusel loobunud. Kristlastest eristab neid ka kõrgem eetika: juudid on üksteist ja ka teisi abivajajaid aidanud, järgides käsusõna "Ära tee teisele, mida sa ei soovi endale tehtavat!". Juudid on olnud ausad; kaasaegne maailm võlgneb neile erakordselt palju, olgu näiteks muusikas või teaduses. Juutide elule Pühal Maal tegi lõpu Rooma okupatsiooni vastane ülestõus 135 a. pKr, kui tapeti pool miljonit juuti ja ülejäänud küüditati, valdavalt Euroopasse. Head elu said Siioni lapsed maitsta kesk-aegses islamimaailmas, mis oli toona Euroopast kultuuriliselt määratult üle. Euroopa kapitalistliku arengu ja uusaja saabumise tegid võimalikuks moslemite kaudu vahendatud teadused ja Kreeka filosoofia, ning sellised leiutised nagu paber, püssirohi, kompass ja araabia numbrid. Maailmale sai saatuslikuks kõrgemate teaduslike ja tehnoloogiliste saavutuste sattumine niisugusesse madala mo-

raaliga maailmajaku nagu Euroopa. Veel enne, kui islamiusulised olid Hispaaniast välja aetud või vägisi ristitud (1492), tuli kord seal juba 500 aastat elanud juutide kätte. See viis Hispaania majanduse langusesse ja uut suurt tõusu pole siiani toimunud. Ei aidanud ka Ladina-Ameerikast kokku riisitud sajad laevataied kulda jm väärtuslikku.

Inimõigused said juudid endile kõigepealt Euroopa esimesel inimsõbralikul maal – Hollandis, mis pärast Hispaania ülemvõimu alt vabanemist hakkas tormiliselt arenema.

Terve keskaja ja varausaja vältel katoliiklased alavääristasid, piinasid, tapsid või deporteerisid Jumalast valitud rahvast tema usu pärast. Süüdistati juute muu hulgas ka Suures Katkus (1347–1350) ja rituaalmõrvades, mis oli muidugi väljamõeldis. Juutidelt nõuti, et nad laenaks raha intressidega, kuna kristlastel oli see keelatud. Siis aga võeti teenitud raha juutidelt ära. Alates 14. sajandist sunniti juute elama getodes ja maa omamine oli neile keelatud. Sellest tulenesid tegevusalad. Tsaari-Venemaa paistis silma oma juudidipogromidega, õigeusklikul Venemaal oli juute varasematel sajanditel ka lihtsalt mõrvatud. Vallutuste käigus läksid Vene impeeriumi

Juutide kõrvaldamine natsi-Saksamaad ei päästnud: võlgade tasumiseks tuli alustada uut maailmasõda. Sven Mikser ei pea holokausti – 6 miljoni juudi mõrvamist – üldse mainimisväärses. See oli kuritegu, millel pole nime, nagu on öelnud Winston Churchill.

kätte ka Leedu ja Poola alad koos seal elanud juutidega. On 100% tõestatud, et nn Siioni tarkade protokollid on Vene salapolitsei revolutsioonieelne fabritseering. Selles teoses kirjutatakse juutide salasepsitustest ja plaanist maailmas võim haarata. Seda võltsingut uskus ka Adolf Hitler. Molotovi–Ribbentropi paktist sai surmaotsus Euroopa juutidele.

Juutide kõrvaldamine natsi-Saksamaad ei päästnud: võlgade tasumiseks tuli alustada uut maailmasõda. Sven Mikser ei pea holokausti – 6 miljoni juudi mõrvamist – üldse mainimisväärses. See oli kuritegu, millel pole nime – nagu on öelnud Winston Churchill. Alates ebaõnnestunud ülestõusust Rooma riigi vastu kuni Teise maailmasõjani olid juudid kõigis maailmajagudes kõigi võimude all ülekohut leplikult talunud ja vägivaldaga vaikselt leppinud. Nüüd on nad sellest õppust võtnud. Et neil oleks koht, kus pärast 2000 aastat kestnud pagendust ja tagakiusamist

JUUTIDE RAUDNE LEEDI: 1948. aastal kirjutas hilisem Israeli peaminister Golda Meir alla Israeli iseseisvusdeklaratsioonile. Juudi riigi sünd vaenulike araabia riikide keskel oli omamoodi ime, mida Karl Lust soovib Sven Mikseril pisut enam väärtustada. Fotod internetist.

elada, algas tagasiränne (*aliagh*) kunagisele kodumaale. Liikumisele andis (1897) olulise tõuke Theodor Herzl ja seda kutsutakse sionismiks. "Maata rahvas tahtis rahvata maad." Kui kohalikud teavad ainult oma õigusi, siis juudid ka seda, et elavad teiste rahvaste aladel.

Israeli riigi teke ja suhted naabritega

1948. aasta 14. mail õhtul David Ben Gurion kuulutas Tel Avivis

(Egiptus, Jordaania, Liibanon, Süüria ja Saudi Araabia) uue riigi vastu sõda eesmärgiga "ajada juudid merre". Veel 26. mail 1967 deklareeris Egiptuse president Gamal Abdel Nasser, et "araabia rahvuslik eesmärk on Israeli hävitamine" ja lisas vaiksemalt: "Rahu ei tule enne, kui viimane juut on pooldanud eelviimase juudi soolikatega." Tol ajal olid Egiptus ja Süüria prosovetlikud maad ning nende ränk kaotus Kuuepäevases sõjas 1967. aastal oli ka N. Liidu lüüasaamine. (Vt ka Kesknädal 2. juuni 2010: Kersten Saar "Kuus päeva, mis vapustasid islamimaailma" - *Toim*)

1973. aastal juudi suurima usupüha Yom Kippuri ajal alanud neljandas sõjas Israeli hävitamiseks monteeris see riik oma elu päästmiseks ilmselt kokku oma esimesed tuumarelvad. Egiptuse ja Israeli vaheline sõjaseisukord lõpetati alles 23. märtsil 1979 Washingtoni Valges Majas president Jimmy Carteri juuresolekul, kes läbirääkimistel oli paljudest muudest küsimustest olulisimaks pidanud juutide õigust elada. Rahu nurjamiseks alustas palestiinlaste terrorirühmitus *Hamas* suitsiidirünnakuid juudiriigi koolide ja lasteaedade juures, bussides, kaubanduskeskustes jm.

ETV erapoolikus tuli selgelt ilmsiks 2006. aasta Israeli-Liibanoni sõja ajal, kui näidati liibanonlaste kannatusi ja sealseid purustusi, kuigi iisraellased kannatasid samavõrd, ja sõja põhjustas Liibanonis tegutsev terroriorganisatsioon *Hizbollah*.

Jeruusalemma mufti (ülemvaimulik) kuulutas juudiriigi vastu välja "püha sõja" (džihaadi). Jeruusalemmas elas sel ajal 100 000 juudi kõrval 30 000 moslemit ja teist sama palju kristlasi. Paar tundi pärast Israeli Riigi väljakuulutamist alustas Araabia Liiga

Teateid võigastest veretöödest vahendas meedia alatasa. Kõige kohutavam on, et maailm harjus sellega. Praegu ei tehta Euroopas numbrit sellest, et *Hamas* tulistab Israeli pidevalt katjuša-raketitidega. Kuna juutide majade ja asutuste all asuvad varjendid, on

Mikser

inimohvreid harva. Gaza sektori kaotused olid suured, sest seal pole varjendeid, vaid selle asemel eelistatakse kasutada inimkilpi. Siinkohal on väga oluline märkida, et juudid matavad oma hukkunuid vaikselt, samal ajal kui moslemid teevad seda massihüsteeria saatel. Teated juudi laste hukkamisest kutsusid moslemite esile rõõmujoovastuse. Israel sai terrorist jagu, kui USA president George W. Bush andis neile 2000. aastal terrorivastaseks võitluseks vabad käed ja 2003. aastal ehitati turvatara.

ETV erapoolikus tuli selgelt ilmsiks 2006. aasta Israeli-Liibanoni sõja ajal, kui näidati liibanonlaste kannatusi ja sealseid purustusi, kuigi iisraellased kannatasid samavõrd ja sõja põhjustas Liibanonis tegutsev terroriorganisatsioon *Hizbollah*. Iraan arendab tuumarelvapigem juutide kui juudiriigi hävitamiseks. Israel peab oma sõdu kõige õiglasemaks mis olla saab – neid peetakse õiguse eest elada. Piibli ennustus, et valitud rahvas Pühale Maale kord tagasi jõuab, on täitunud. Jeesus lubas uuesti tulla – nüüd kohtumõistjana –, kui maailm on täis talumatut ülekohut ja valeprohveteid, Jeruusalemma on "ümber piiratud" ja linn "jääb paganate tallata" (Luuka 21:20,24).

Kristlikus maailmas ei ole see teadmine üleaurune.

Erapooletu pilk lähiminevikku

Heinz Valgu mälestusteraamatu "Pääsemine helgest tulevikust" (autori enda sõnutsi pole tegu elulooramatuga) ilmumine on kahtluseta üks tänavusi Eesti olulisi kultuurisündmusi.

ENDEL RIHVK
kolumnist

Seda võib väita mitmel põhjusel. Esiteks, autor on neid eesti kunstnikke, kelle loomingut on kogu rahvas saanud nautida aastakümneid. Teiseks, Heinz Valgu nimi on lahutamatu seotud Eesti taasiseseisvumisega. Kolmandaks, raamat vastab nii sisult kui ka vormilt hea kirjandusteose kaanonite; vähemalt kahe esimese kolmandiku puhul võib teda võrrelda Jaroslav Hasheki surematu teosega vahvast sõdurist Shvejkit.

Tormi ja tungi aastad

Arvan, et kunstnikust autor ei pane pahaks, kui võrdlen tema mälestusteraamatut triptühhoniaga. Komponeeritud on see ju niiviisi, et kolme erinevat osa ühendavaks teljeks kujuneb autori karismaatiline isiksus ja tema vankumatu usk loova vaimu

kõigi nimede ja hüüdnimede mäletamine erakordne saavutus. Muidugi poleks midagi imestada, kui autor juba siis oma päevikusse märkmeid tegi, kuid selle kohta ei anna ta ühtegi vihjet. Pigem kaldun arvama, et Heinz võis teatud mäluhilte ka oma rikkalikku fantaasiat appi

aeg-ajalt ristusid legendaarsed Kuku klubis. Sellel kujutatakse küll kõige enam autori enda tsunfti kuulujaid, kuid kohtab ka kirjanikke, näitlejaid, filmimehi jt. Lisanduvad värvikad pildid nn loomingulistest matkadest, millest Valk oma kunstnikutee alguses võttis koos teiste noorte kunstnikega osa ning mis viisid Moldaaviasse, Armeeniasse, Lapimaale jt eksootilistesse paikadesse. Rännakud avardasid maailmapilti ja kinnitasid veendumust nõukogude süsteemi võimetusest ühiskonna normaalselt arengut tagada.

Sellesse ossa jääb üks kultuurilooline kõrvalepõige, mis annab aimu sellest, milline energiapomm oli Moskvast elanud eesti kunstnik Ülo Sooster, kelle loodud taiesed on tänapäeval väga hinnatud (lk 153–163). Siinkohal tasub märkida ka seda, et raamatus kirjeldatud stseenid, kus usinalt kummardati Bacchost ja tehti

ratsioonil veiderdamist, Tallinna Üliõpilaste Liidu moodustamise katset jne. Tegevuskunstniku-ajal lisandusid sellele nõukogude võimu pilavad karikatuurid. Hiljem ka tegevus Kunstnike Liidu sekretärina, kus ta pidi vastutama teistegi kunstnike meelsuse eest. Tollal kureeris iga loomeorganisatsiooni üks KGB töötaja. Kunstnike Liidul oli selleks major Raus, keda Valk kirjeldab üpris omapärase tegelasega: aeg-ajalt pani ta mõne informatoritelt saadud „ettekande“ sahtlisse, piirdues vaid hoiatusega, kuna ta ka ise kartis vallanduda võivaid jamasid.

Sama majoriga on seotud ka raamatu kõige uskumatum lugu. Nimelt tulnud Raus ühel hetkel Kunstnike Liitu käsuga, et esimees Ilmar Torn peab panema mõne minuti jooksul kirja kolm ettepanekut, mida oleks NSV Liidus vaja seoses perestroikaga muuta, et Eesti NSV juhtkond saaks need ettepanekud edastada rahva arvamuse pähe Mihhail Gorbatschovile. Kuna Torni polnud kohal, pidi seda tegema Valk, ja, ennäe imet, mõne aja pärast oligi osa neist ettepanekuist lülitatud NLKP uutmisprogrammi (lk 257–261). Kuna kõik toimus nelja silma all ja major Rausi enam elavate kirjas pole, jääb loo tõele vastavus autori südametunnistusele.

Iseseisvumise anatoomia

Teose kolmas osa "Tabatud ime" on otsekui ofort, kuhu objektiivse töö happega on söövitatud Eesti taasiseisvumise viis otsustavat aastat 1987–1991. See aeg on küllalt lähedal, et igaüks seda mäletaks, kuid ka piisavalt kaugel, et detailid võiksid tuhmuma hakata.

Mõistagi valgustab Heinz Valk põhjalikumalt just neid sündmusi, milles ta ise osales, kuid need olidki toona kõige olulisemad sündmused. Lugu saab alguse „Sirbi ja Vasara“ karikatuurivõistlusest 1987. aastal, mille võitis Priit Pärna karikatuur "Sitta kah". Edasi kirjeldatakse põhjalikumalt loomeliitide ühispleenumi ettevalmistamist ning kulgemist 1. ja 2. aprillil 1988 ning sellele üsna varsti, 13. aprillil järgnenud telesaadet "Mõtlemine veel", kus Edgar Savisaar käis välja Rahvarinde asutamise idee, mis kohe pärast saadet vormistati 16 isiku poolt Rahvarinde asutamise deklaratsiooniks (lk 288). Siit edasi läks kõik juba Rahvarinde

eestvedamisel: öölaulupeod, NSV Liidu Rahvasaadikute Kongressi delegaatide teele saatmine, „Eestimaa laul“, Rahvarinde kongressid, Balti keti toimumine kuni Eesti Vabariigi taastamise otsuseni Ülemnõukogus 20. augustil 1991. Kõigi nende sündmuste ettevalmistusi ja läbiviimist on

Oli ju kunstitudengitel toona tööpoolest mässu- ja mürtsumeeste maine ning ERKI peod, kus sai karistamatult rock'i tantsida, olid tudengite hulgas väga popid.

käsitletud sedavõrd detailselt, et kellelgi ei saa tekkida kahtlust olu tõele vastavuses. Autor märgib, et samu sündmusi on tänaseks oma raamatutes kajastanud ka teised autorid, mistõttu ta ei pruugi kõike üle korrata. Samas tuleks aga lisada, et üheski teises raamatus pole antud sedavõrd ülevaatlikku pilti erinevatel põhjustel kadestundnud eestlaste vastutõotamisest Rahvarinde püüdlustele. Nende eestvedajad koondusid Eesti Muinsuskaitse Seltsi ja ERSP-sse ning hiljem moodustasid ühisrinded Eesti Kongressi näol. Heinz Valk nendib: 1988. aasta oli viimane aeg, kus kõik eestlased olid oma mõtetes ja vabadusetaotlustes ühtsed.

Edasi hakati seda ühtsust teadlikult lammutama.

Esimese sammu selleks tegi muusik Vardo Rumessen, asudes Austraalias toimunud ESTO päevadel Rahvarinnet mustama väliseestlaste ja nende üritust kajastavate ajakirjanike silmis. Sellele järgnes suurema aktsioonina vastutõotamine rahvuslipu heiskamisele Toompeale 24. veebruaril 1989, initsiaatoriks Trivimi Velliste ja Tunne Kelam.

Just seda peabki Heinz Valk Rahvarinde teadliku hävitamise kampaania alguseks. Selle käigus ei häbenetud vajadusel istuda ühte paati isegi Interrindega. Lausa farsina võib vaadelda selle seltskonna katseid iga hinna eest takistada Eesti iseseisvuse väljakuulutamist Ülemnõukogus 20. augustil. Samas püüavad nende aktsioonide niiditõmbajad tänapäevani end kujutada kõige õigemate eestlastena, tänu kellele Eesti üldse vabaks sai.

Võib igasuguse kõhkluseta väita, et nende kampaania läks pärast Rahvarinde tegevuse lõppu sujuvalt üle Keskerakonda mõnitamiseks, mis kestab tänini. Sellele, et kõik need vandenõud ja nende organisatorid raius raamatusse Heinz Valk, on üks oluline nüanss. Teatavasti ei kuulu ta Keskerakonda, mida suure aplombiga kajastas 2007. aastal meie „õukonna meedia“. Järelikult on tegemist erapooletu krooniku kirjatööga, mille sõnumi autentsust ei tohiks keegi kahtluse alla seada.

Braavo, Heinz!

Kesknädal ootab Tiit Pruuli mälestusteraamatut

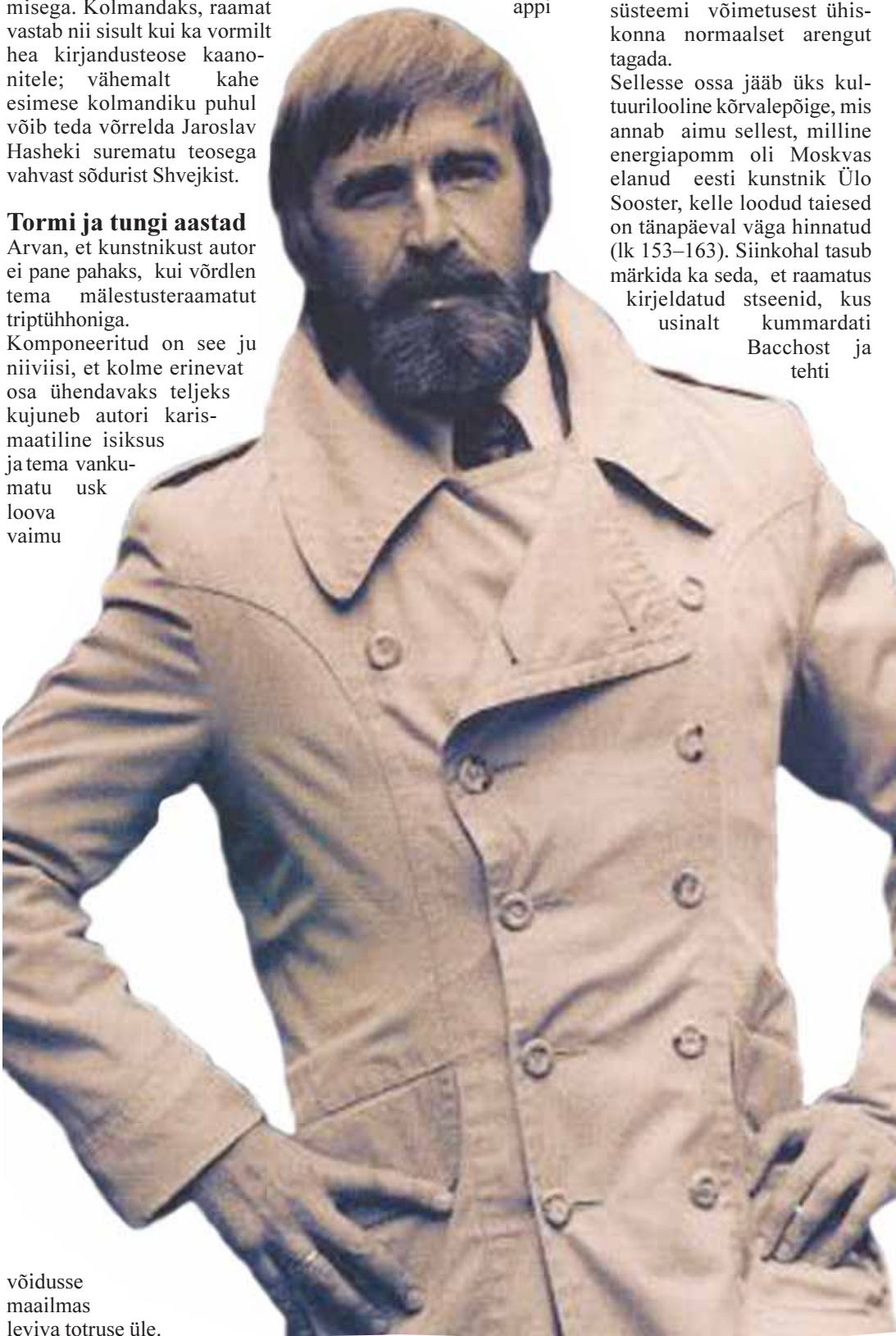
Mart Laari esimese valitsuse (21.10.1992 – 08.11.1994) peaministri nõunik ja ilmarändur Tiit Pruuli andis 2. oktoobri Õhtulehes intervjuu. Leht küsis Pruulilt, millal võiks ilmuda tema mälestusteraamat „Kuidas me riiki tegime“?

Pruuli vastas: "1990. aastate alguse kohta on ilmunud nii häid kui halbu mälestusteraamatuid. Võrrelge näiteks äsja ilmunutest Heinz Valku ja teiselt poolt Marju Lauristini ning Lagle Parekit.

Üks on edeva mehe kangelastegude ülevaade, kus siiani klaarritakse kõige tigemal kombel vanu arveid. Teised on tasakaalukate ja oma vigugi analüüsivate daamide arutlused. Praegu olen ma mälestuste kirjutamiseks kindlasti liiga kirglik, mitte poliitilises, aga inimlikus mõttes. Lisaks – ma ei mäleta midagi huvitavat ega rohkem kui paljud teised, kes võiksid minust paremini kirjutada. No ja lõpuks olen ma oma toonaseid märkmeid andnud kasutada nii mõnelegi, kes tahtnud on."

Kesknädala hinnangul võiks Pruuli jätta oma võltsvagaduse sinnapaika. Pruuli paikneb praegu oma 101 miljoni krooni suuruse varandusega Äripäeva värskes rikastes Top 500 üna keskel. Aastaid rantjee-elu elanud ning oma kulukate hobidega eesti rahva ees eputanud mehel oleks lõpuks aeg kirjutada raamat „Kuidas ma Laari nõunikuna sahkerdades ja segaseid aegu ära kasutasin rikkaks sain?“ Teiste inimeste südametunnistuse pärast pidevalt muretsev Pruuli võiks selles vahvas raamatus avameelselt ka oma südamele kõik ära rääkida.

Kn

võidusse maailmas leviva totruse üle.

Esimest osa saab vaadelda kui maali, kus ilmse nostalgiaga kujutatakse Tallinna tudengielu möödunud sajandi viiekümne- ja kuuekümnendate aastate vahetusel Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi (ERKI) näitel. Tegelas on kõik tollases ERKI-s liikunud inimesed alates koristajatest ja valvuritest ning lõpetades professorite ja direktoriga, tudengitest ja modellidest rääkimata. Seejuures üllatab lugejat see, kui detailselt on kirjeldatud teatud isikute kõnnakut, riietust või kõnemaneeeri, sest ajalist distantsi arvestades on isegi

võttes veidi retusheerida nagu näiteks Roosi-mamma jutust sellest, kuidas ta Vommi kil kard-kolkarad rehagatagasi trussikutesse toppis (lk 59). Kokkuvõttes saab pilt siiski küllalt tõepärane. Oli ju kunstitudengitel toona tööpoolest mässu- ja mürtsumeeste maine ning ERKI peod, kus sai karistamatult rock'i tantsida, olid tudengite hulgas väga popid.

Vastuolud võimudega

Triptühhoni teist osa võiks nimetada sõbralikuks šaržiks möödunud sajandi teise poole kultuuritegelastest, kelle teed

mõnikord ka hea maitse piire ületavaid tempe, on kirja pandud peene ja mahlaka huumoriga, räiget sõnapruuki kasutamata. Selle-poolset erineb Valgu raamat nagu päev ja öö mulle arusaamatul põhjusel menukiks kujunenud Mihkel Raua muda-august "Musta pori näkku". Üha sagedasemad on kirjeldused, kuidas autoril tuli pidada kaevikusõda EKP ja KGB funktsionäridega. Need lahingud algasid tal juba tudengipäevil – Heinzile pandi süüks „natsionalistlike“ laulude laulmist, maidemonst-

